

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.
 A szerkesztőség kérésre visszaküldi a kéziratokat vagy megőrzésére nem vállal közt.
 Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, szeptember 3.

Magyar párt.

Kergetik egymást a hírek. Fuzió készül. Tanakodik a függetlenségi párt, az alkotmánypárt, a néppárt, aggódva lesik a híreket a nemzetiségiek, a szociáldemokraták, Kristóffyék s vaklármát harangoznak a bécsi lapok.

Az a fuzió ezuttal csakugyan valami jó lesz; nagyon sok ellenségünk fél tőle látatlanban.

Megindulnak az izgatások is. A függetlenségi mezey hadait a régi veres posztóval rogatják: csak nem fogtok együttműködni klerikálisokkal? Az alkotmánypártba is becsempészik a kesergéseket: viyázzatok, a ti válogatott csapatokat egyszerűen elnyeli és végzetes utakra ragadja a függetlenségi párt megdölgötlan fiatalága! A Zoltánokból maradt még a pártban elég! A néppártot pedig a benedekjánosok Szent Istvánt gyalázó káromlásaival igyekeznek elszigetelni. És bizony nagyon félő, hogy a fuzió nem lesz olyan nagy arányu, a minőnek szeretnők.

Nem késik a vigasz sem: az új párt

kisebb lesz számra a koalíciónál, de erősebbek, szilárdabbak lesznek a keretek!

Van igazság itt is, ott is; de csak féligazság. Az egész igazság ott van, hogy mindenféle fuzionált koalíció kevés.

A fuziót magyarul talán megalkuvásnak lehetne nevezni a politikában. Megalkuvás, a melynél egyik is lemond valamiről, másik is enged valamit, csak-hogy együtt haladhassanak. Szívében azonban mindenik azt mérlegeli, mennyiről mondott le, mit kapott cserébe — és többé-kevésbé elégedetlen.

Nem ilyen megalkuvásra van nekünk szükségünk a jövő küzdelmeivel szemben! Sokkal nagyobb és nehezebb megpróbáltatások várnak ránk, hogysem most azon okoskodjunk: mikor legyen önálló a bank, mikor állítsuk fel a vámsorompót a Lajta mellett? Mindezek a kérdések önmaguktól megérnek s idővel eljön megoldásuk kényszerítés nélkül.

Minden aprólékosságtól eltekintve, egy erős, egészséges, hatalmas magyar pártra van égető szükségünk; a mely párt ne tekintsen mást, mint a magyar nemzet érdekét. Programjába tartozzék minden, ami a magyarság jelenét és jövőjét biztosítja; és hadat üzenjen min-

dennek, ami ellensége a magyar nemzeti eszmének.

Mindent a magyarságért!

Három szó, de benne van egy tökéletes, gazdag program.

Üssük fel 1867 óta alkotott törvényeinket: tele vannak keretekkel, a melyeket egy tespedt korszak meg sem kísérelt alkotásokkal kitölteni. Az Ausztriával való teljes paritás, a magyar állameszme feltétlen kidomborítása a Dráván túl, a magyar nyelv megcsendülése a haza minden fiának ajakán; mindehhez megvannak a keretek a törvényekben, csak férfias elhatározás kellene, hogy tartalommal töltsük meg őket. Egy párt, a mely a magyarság eszméjét tartja örökké szem előtt, mindennap találhat módot, hogy csak egy lépést is tegyen előre. Fékentartott horvátokkal, magunkhoz fűzött többi nemzetiségeinkkel, Ausztriával egyenjogú helyzetben a magyar állam olyan szilárd alapot nyerhet, a minővel Mátyás óta nem birt. És ezt megvalósíthatja egy párt, mely minden alkalmat felhasznál a magyarságért, de nem köti meg kezét-lábát előre kicirkalmazott paktumokkal.

Azután nézzünk körül a házunk tájékán. A szociális törvényhozásnak be-

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Citrouillot ebédel.

Irta: X. Dache.

Ötöt ütött. A fiuk szabadok.
 — No hát, ha már egymás mellett vagyunk a csapatban, — szólt Citrouillot a barátjához, Trouillothoz, — ma jó napot csinálók neked.
 — Mit akarsz?
 — Hát egész egyszerűen a balthazári ebédet, bugris.
 — Van pénzed?
 — Négy frankot kaptam ma az apámtól.
 — Nyakamba pajtás.
 — Ötözzünk.
 — És menjünk.
 Egy fertály mulva az izgató és áldozata megkapták a kimaradási engedélyt és egymás mellett sétáltak a Pré-en-Pail-uton.
 — Most hová? — kérdezte Trouillot.
 — Egy jó tenyeres-talpas kocsmába, — ismersz egy ilyent?

— Igen, hogyne... De né, jó lesz a Borjufejhez.
 — Jó hát, ez a?
 — Pompás.
 — No, menjünk be. Mert én legalább ma extra ételeket akarok enni.
 — Igazán?
 — Igen, öreg Trouillot-m, olyat, amit nem mindennap káp az ember.
 — No, — szólt az inyművész, amint leültek az asztal mellé, — kell-e borjupecsenye mézzel.
 — Jó az?
 — A szádát is megnyalod itána.
 — Jó.
 A pincér felé fordulva, nagyot kiáltott Citrouillot:
 — Gargon... Hozzon nekem borjupecsenyét mézzel.
 — De urak, — felelt a pincér, — azt nem adhatok.
 — Miért?... Megfizetek... Van pénz mag! — kiáltott hetykén a vitéz auvergnei.
 — Nincs főlirva az étlapra.
 S átadva Citrouillotnak, így szólt:

— Ime, itt az étlap.
 — Ah! — morgott Citrouillot elborult homlokkal, — ez már mégse járja... Az ember nem kap azt, a mit kér... No, mit akarsz öreg Trouillot.
 — Én Sardinia, meg egy beafsteaket burgonyával... Van még itt bőségesen.
 Citrouillot megnézi.
 — Mind csupa közönséges étel. Ezért nem érdemes ide jönni. Ezért hirdetik olyan hetykén az ajtó fölött a borju fejet?... Hát ez vajjon micsoda: Idem tormával. Ehol e, a beafsteak burgonyával után. Hé, pincér, nekem ezt hozzon, egy porció idem tormával.
 Az egész vendéglő kezdett odafigyelni a derék hadfira. Mindenki kacagott rajta.
 Apincér előhozta a két vitéznek, amit parancsolt s Trouillot előtt letette a beafsteaket burgonyával, Citrouillotnak ugyanazt tormával.
 — Hé, bugris, — mordult rá rossz kedvvel a hős. — Hol az idem?
 — Ez az, uram.
 — Hallgass! Tisztára hazugság. Elfogyott az idem és most beafstekekkel akarja kiszurni a szemem.

.....

Rákóczi-út

Oláry-ház

.....

TANKÖNYV

=====

SEBŐ IMRE

=====

könyv és papirkereskedésében Nagyváradon Rákóczi-út.

és iskolaszert szükségletünket szerezzük

.....

Rákóczi-út

Oláry-ház

.....

láthatlan távlatába vész a tekintet. Régi liberális törvényeink elrongyolódtak, könyökünk-térdünk kiri belőle. Foltogatjuk novellával, rendelettel; folt hátán folt, kiszakadozik a varrás mellett az is mihamar. Gyökeres törvényhozási akcióval kell segítségére menni a magyarságnak, megmenteni a kivándorlástól, a hazug szélhámosoktól, a nemzetiségi terjeszkedéstől, a házi uzsorásoktól. Mindent megtenni, ami előre viszi a magyarságot!

Ki tudná ma mindezt előre kottára szedni, memorandumba szorítani? Akkora ez a program, mint Magyarország; el kell hatolnia minden völgybe, a hol erősítésre szorul a magyarság. Beföldni nem lehet egy papirlappal, de magába ölelheti egy program egy szóval: a »magyarságért!« És megvalósíthatja egy párt, mely nem akar más lenni, csak kizárólag magyar párt.

*

Josipovics és Rauch. Zágrábból jelentik: A koalíciós lapok azt írják, hogy Josipovics Géza horvát miniszter összekülönbözött Rauch báró bánnal. A horvát miniszter az ő atyját, Josipovics Imrét, a volt minisztert szeretné horvát bánnak megtenni, miért is kéz alatt tárgyalásokat folytat a koalíció tagjaival. A tárgyalások közvetítője állítólag Skerlecz Iván báró, minisztereinkénti osztálytanácsos volt.

Ugyancsak a koalíció köréből terjesztik azt a hírt is, hogy Rauch bárónak nincsen pénze. A horvát országos kormány pénztára már teljesen kimerült és Rauch ezért Wekerléhez fordult pénzért, aki azonban azt válaszolta, hogy nem ad több pénzt, mert neki nincs. A többi között a minisztereinként azt tanácsolta volna a bánnak, hogy szerezzen úgy pénzt magának,

hogy terjeszsen fel néhány zsidót nemesítésre.

Természetesen a horvát országos kormány orgánuma ezeket a híreket erősen cáfolgatja. Nem tudjuk, mi igaz abból, hogy Josipovics miniszter Rauch ellen dolgozik, de a sorok írója hallotta, midőn a horvát miniszter a nyár elején Rauch báróról a képviselőház folyosóján így nyilatkozott:

— A kormány nagyon csalódott Rauch báróban. Nagyon sokat ígér, de semmit se tesz. Békét nem tud csinálni, de a háborúhoz nincs ereje.

A vármegye nem tud fizetni.

Nem fizetik az adót. — Az alispán rendelete.

Biharmegye pénzkezelésében zavarok vannak. A vármegye nem tud fizetni, mert nincs pénze. Az ideai adóbefizetések oly gyatrán történnek, hogy azok miatt most az alispán radikális eszközökhöz folyamodott, hogy a vármegye megtekeredjék szekerét tovább vihesse. Jelenleg olyan állapotok vannak a megyei alpokban, hogyha az alispán rendeletét rövid időn belül nem fogják foganatosítani a hatósági közegek, a vármegye csődöt fog mondani.

Az utóbbi időben mind gyakrabban érkeznek jelentések az adóhivataloktól az alispánhoz, hogy az adót nem fizetik a polgárok, vagy ha fizetik, az oly aránytalanul kevés, hogy emiatt az adóhivatalok nem rendelkeznek megfelelő összegekkel, miből a fizetéseket foganatosíthatnák. A még ezideig megvolt maradék-alapok is legnagyobb részben elfogytak s ujjakkal nincsenek pótolva. A községek a fizetés helyett halasztást kérnek.

A nem fizetést eddig azzal indokolták a községek, hogy a lakosság nagy része mezei munkával foglalkozik és a terményt még nem

tudta betakarítani. Ez az akadály most már nem áll fenn és így alaptalanok a halasztást kérő polgárok óhajai.

Az alispán ezek alapján rendeletet adott most ki minden járási tőszolgabíróhoz. A rendeletben szigorúan meghagyja az alispán, hogy a vármegye pótadóját az előjáróságokkal haladéktalanul hajtassa be. Az e téren, hanyagságot vagy csak késlekedést tanúsító közegeket vonja felelősségre s azok ellen indítsa meg a fegyelmi vizsgálatot.

A pótadóból a megszavazott 1 százalék jegyzői nyugdíj alap, másfél százalék tisztii nyugdíjalap és egy fél százalék gyermekvédelmi pótadó azok, melyeknek szigorú behajtására utasítja az alispán a tőszolgabírók útján az előjárókat.

A még így befolyó összeg sem volna képes, azonban fedezni a vármegye kiadásait, azért az alispán elrendelte, hogy a már az 1908 évi közszükségleti alapra kivetett pótadót is hajtsák be a múlt évi kivetés arányához képest. A közszükségleti alap költségvetése még ugyan nem érkezett le a közigazgatási bíróságtól, azonban a kiadásokat fedezni kell s így pénzre van szüksége a vármegyének. Arra az esetre pedig, ha a közigazgatási bíróság a belügyminiszteri intézkedést hagyná helybe, úgy a befizetett 5 százalék közszükségleti alapi pótadó utolsó évnegyedi részletének befizetését a megye nem fogja követelni és így nem lesz jogtalanul se beszédve a pótadó.

Az alispán intézkedését minden járásban nagy szorgalommal fogják foganatosítani, ami most egyszerre a két évi pótadó beszédéssel nagy nehézségeket fog róni a polgárokra.

Az állami iskolai tanerők kinevezése

Közigazgatási bizottsági ülés.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága tegnapi tartotta rendes havi ülését.

— De, értse meg . . .
— Hallgass! Ez megy a civileknél, de nem a katonaságnál. Igaz-e, öreg Trouillot-m?
— Ugy van, öregem.

— Na, hát vigye ezt innen a patvarba és hozzon azt, ami az étlapra van írva.

Rámutatott a sorra, amit kívánt. A pincér eltávozott s egy perc múlva egy serviettet hozott elé.

— Szent Flórián menydörgettét, — rikantotta Citrouillot. — Hát ezt egyem én meg? . . . Vigyázz, mert dühbe jövök, bugris.

— De hát ezt kért ön tőlem . . . En csak elhozom, amit kért.

— Én kést, villát kértem? Eh . . . — a derék Citrouillot megint neki feküdt az étlapnak.

— Semmi enivaló, — morgott. Kedvetlenül vágta le az étlapot. Azután megmondolta:

— No, hozzon legalább ezt, itt lent ami van, a papir alján.

— De uram . . .

— Hozzon, mert . . .

— Jól van, uram.

A pincér elment bosszusan s egy perc múlva egy fogpiszkálót adott át hősünknek.

— Ime, uram.

Az auvergnei azt hitte, hogy csuffá teszi a pincér.

— Ej haj, — ordította, — velem okoskodol, lényaló! . . .
— Uram . . .

— Nem tudod, hogy én auvergnei vagyok? Nem értem a tréfát?

— Uram . . .

— Szent Flórián menydörgettét, én éhes vagyok! és kést, villát hoz nekem, meg fogpiszkálót.

— Uram . . .

— Hej, bugris, ez nem megy így. Beievörösödve dühbe, nekiment, hogy megboxolja.

— Mit akarsz, — fogta meg a karját Tuillot.

— Megmutatom ennek a cudarnak, hogy lehet tréfálkozni egy auvergneivel.

— Hallgass!

— Mondom, hogy megölm.

— Segítség, — ordított a pincér. A vendéglő főnöke rohant elő a konyhából.

— Uram . . . uram, — állott a hősünk elé.

— Nem hallok egy szót se, bugris.

— De hát . . .

— Egy szót se.

— Mi történt?

— A pincérük gyalázatos pimasz.

— Az hát, — tódította Trouillot.
— Egy órája, kocsmáros uram, egy órája, hogy itt vagyok. Tudja mit hozott nekem?

— Mit?

— Egy szarvát, meg egy fogpiszkálót.

— Lehetetlen.

— Ezt, ezt egyek én itt jó pénzért?

— No, majd én magam szolgálom fel önt. Mit parancsol?

— Semmit! Csak megölm azt a fickót, aki csuffá tett, — ordított Citrouillot, mert meglátta, hogy a pincér kacagni kezdett, hogy elvonult fejről a vihar.

— Hej, Citrouillot!

— Várj csak, várj! — és vágatott az asztalok közt kivont pangánéttal a boldogtalan után.

— Épen egy csapat katona ment el az ablak alatt. A vendéglős segítségért kiabált hozzájuk.

A szakasz bevonult s a fegyverrel hadonázó Citrouillot őrség alá vette.

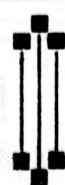
A derék fiu igen elbámult ezen a gyors elintézésen. És csak ezt mondtá keserűségében:

— Legalább egy óráig várhattatok volna, teringgettét, míg legalább leiszom magam, most már ülhetünk éhesen, szonjasan a kóterben.

TÁTRAY GUSZTÁV

kézi munka és rövidáru üzlete Rákóczi-út 4. orsolya templom mellett. Helyi és vidéki telefon 783. sz.

Elismert szolid kiszolgálás!

!! FONTOS A SZÜLŐKNEK !!

Iskolai idényre kézi munka és mindenféle gyermek ke-lengyék előírás szerint. Harisnyákban és mindennemű rövid-árukban nagy raktár, legolcsóbb árak!

A tárgyalás folyamán szóba került a nagyváradi állami elemi iskoláknál szükséges tantervek kinevezése. A bizottság tagjai erősen kikelték az ellen, hogy a kinevezéseknél a kultuskormány nem tartotta meg a várossal kötött szerződést, amennyiben a helybeli kitűnő pályázók mellőzésével, idegeneket nevezett ki a nagyváradi állami iskolához. A közigazgatási bizottság egyelőre bevárja, míg a kir. tanfelügyelő részletes felvilágosítást nyújt a pályázókról.

Az ülésen *Bordé* Ferenc polgármester helyettes elnökölt; jelen voltak: Papp Miklós, Lázár Márton, Vasady Lajos, May Sándor, Hlatky Endre, dr. Hoványi Géza, Mezey Mihály, dr. Kurländer Ede, Sulyok István, dr. Berkovits Ferenc, dr. Dóri István és dr. Cseresnyés Béla jegyző.

Az ülés megnyitása után előterjesztésre került a polgármester havi jelentése, amelynek érdekesebb adatai a következők:

Az augusztus havi közegészségügyi állapot igen kedvezőnek mondható, mert jóval felültelte a születések száma a halálozásokét s mert nemcsak az általános megbetegedések csökkentek, hanem a hevenyfertőző betegségek is — a hasi hagymáz kivételével — majdnem teljesen szüneteltek. Hasi hagymázban 15 megbetegedés történt 2 halálozással s ezek közül is az egyik vidékről behozott s a kórházban elhalt idegen volt. A gyermekkórházban 58 fekvő és 228 bejáró, — a járványkórházban pedig 6 beteg volt ápolás alatt.

Született 63 fiu, 76 leány, összesen 139 gyermek.

Elhalt 45 fiu és 68 nő, összesen 108 egyén. Yárosrészek szerint elhalt: Ujvároson 21, Olasziban 18, Váralja Velence-Csillagvároson 21, a kórházakban 48.

Hét éven alóli gyermek összesen 34 halt el. Szegény beteg 353 gyógykezeltetett az orsz. betegápolási alap terhére. Dajkaságban volt 487 gyermek.

A *közbiztonsági* állapot augusztus hóban kielégítő volt. Az *Achim L. András-féle* ugynevezett paraszt szociálisták által rendezett népgyűlésen a helybeli nemzetközi szociálisták által provokált verekezésen kívül nevezetesebb esemény nem történt. Kisebb bűncselekmények: lopás 83, sikkasztás 14, csalás 7, súlyos testi sértés 7, könnyű testi sértés 15, magánlak megsértése 3 és magánosok elleni erőszak 1 esetben volt bejelentve. Ezekben a nyomozás 71 esetben sikeres, 52 esetben sikertelen volt.

Letartóztatva volt 102 egyén, akik közül 89 eltoloncoltatott.

Kihágási feljelentés 211 esetben tétetett.

Külföldre szóló utlevél augusztusban 8 adatott ki, még pedig 2 az európai államokba és 6 Amerikába.

2 öngyilkosság történt.

A közadók augusztus havi bevételi eredménye kedvező volt, amennyiben 9002 kor. 94 fillérrel több kincstári adó folyt be, mint a múlt év augusztus havában.

Befolyt:

Kincstári adóban	143,923 K 57 f.
kamatban	2173 > 46 >
Betegápolási pótdó	7597 > 79 >
kamatban	86 > — >
Hadmentességidij	265 > 04 >
kamatban	18 > 29 >
Fegyveradóban	84 > — >
Óvodai pótdóban	3498 > 55 >
Cselédpénztárijárulék	2 > 40 >
mely összegek a magyar kir. adóhivatalba szállítottak át.	
Városi adóban	70318 K 44 f.
Vizdíjban	23148 > 91 >
Utadóban	11150 > 41 >
folyt be.	

A polgármester jelentését tudomásul vették.

A tanítók és tanítónők kiruházása.

Vasady Lajos kir. tanfelügyelő bejelentette az új állami elemi iskolák tanítóinak és tanítónőinek kinevezését.

Sulyok István hozzászólt a bejelentéshez. Akik tagjai a törvényhatósági bizottságnak, tudják, hogy a város és az állam között kötött szerződés azt a jogot biztosítja a városnak, hogy a tanítói és tanítónői állásokra pályázók közül, egyenlő képesítés mellett, a nagyváradi illetőségűek előnyben részesíttetnek. Most a kinevezésekből látjuk, hogy az aggályos, mert a város rezervális joga nem tartatott tiszteletben. Az állami iskolák gondnoksága nem ment bele a pályázók jelölésébe, hanem megbizta a főispánt és a kir. tanfelügyelőt, hogy a szerződés figyelembe vételével ejtse meg a jelölést. Jól tudja, hogy a kijelölés nem köti a minisztert, de a szerződés kötelező a miniszterre is. Kérdést intéz az elnökséghez, hogy mennyiben lett megtartva a várossal kötött szerződés s mennyiben lett figyelembe véve a város joga, — hogy ha esetleg sérelem esett, legyen meg a joga a közigazgatási bizottságnak, hogy a jövőre ilyen eset ne forduljon elő.

Bordé Ferenc elnök nincs oly helyzetben, hogy kellő felvilágosítást nyújthasson, mert a pályázatot nem ismeri.

Vasady Lajos kir. tanfelügyelő nem lát oly nagy sérelmet. A kinevezéseknél három nagyváradi pályázó tanítónő maradt ki. (?!). Akik ezek helyett kinevezettek, azok közül egy nagyváradi születést, egy pedig kitűnő s egy jeles oklevéllel bír. Bővebbet nem tud.

Hlatky Endre helyesli *Sulyok* felszólalását. Mindjárt az első esetben tiltakozni kell a szerződés meg nem tartásával szemben, másként a jövő minisztere teljesen elszedi a város jogát s a nagyváradiak nem kapnak itt állást. De talán a törvényhatósághoz tartozik ez a kérdés; ennek kell felírni a miniszterhez, hogy a szerződés szerint nincsen joga mellőzni a nagyváradi pályázókat. Különbben meglátják, hogy ez az egész államosítás hova fog vezetni. A mostani kinevezéseknél olyanok maradtak ki, akik már évek óta voltak a városnál alkalmazva s beváltak. Kérde a tanfelügyelőt, hogy a férfi tanítók kinevezése miként történt.

Vasady Lajos kir. tanfelügyelő kijelenti, hogy ott kettő lett a nagyváradiak közül kinevezve: *Doszpoly* és *Rátkay*.

Hlatky Endre: Így fent felrugják a szerződést. Évi 200 forintért kiadtuk a jogot a kezünkből a sokak által rajongással fogadott államosításnál. A törvényhatóságnak sarokra kell állani, hogy a város szerződésben biztosított jogait megvédje.

Sulyok István a tanfelügyelő kijelentésével szemben példákat és neveket sorol fel, hogy kitűnő oklevéllel bíró nagyváradi pályázók is mellőzve lettek. Egy olyan kitűnő okleveles tanítóval szemben, aki már évek óta működött egy most képesített kitűnő okleveles tanítónő neveztetett ki. Tehát hol van az egyenlő képesítés esetén kikötött előnyben részesítés.

Bordé Ferenc elnök nem osztja azon nézetet, hogy a kinevezés kérdése nem tartoznék a közigazgatási bizottsághoz. Ezért: bízzák meg a kir. tanfelügyelőt, hogy részletes jelentést tegyen, a pályázók és a képesítés kimutatásával, hogy a nagyváradi pályázók mennyiben mellőztettek.

A közigazgatási bizottság az elnök ezen indítványát elfogadta.

Apróbb ügyek leárgyalása után az ülés véget ért.

A mázsaházak.

Van egy belügyminiszteri rendelet, melynek értelmében minden helységben, ahol a vásártartási jog megvan, községi mázsáknak is kell lenni, hol a felek kívánságára egy hatósági közeg méri meg a megmázsálandó árut. Benne van a rendeletben az is, hogy az ilyen községi mázsák minden vásári napon a közönség rendelkezésére bocsájtandók. A célja pedig a rendeletnek az, hogy laikusokat ne lehessen a mázsálásnál becsapni.

Van Nagyváradon is ilyen városi mázsák több is. Az egyik a Nagypiac-téren van elhelyezve, itt leginkább gabonát mérnek rajta. A mázsát, egészen a legutóbbi időig minden hétfőn és kedden tényleg használhatta is a közönség, míg néhány héttel ezelőtt, valahol — valaki feleslegesnek találta, hogy kedden is használhassa a mázsát a közönség és megelégedett a hétfővel is.

Ez az intézkedés minden esetre önkényes, sérti az érvényben levő rendelkezést, de sérti egyszersmind a gabonáját eladó falusi gazdák érdekeit, helyesebben pénztárcáját is.

Nem titok az, hogy a vásáron mily sokféle módon csapják be az üzleti fogásokhoz értők, a járatlan falusi gazdát. Tessék már most elképzelni, ha nincs városi mázsák és mázsáló, hanem az eladó kénytelen a vevő mérlegén mérni az eladásra szánt gabonát — hány kiló megy át fizetetlenül a vevő birtokába.

Csodálatos különben, hogy éppen kedden nincs mázsák, pedig ez erősebb vásári nap a gabonára nézve mint a hétfő.

Óhajtható volna, ha illetékes helyen ezt a mulasztást haladéktalanul pótolnák.

UJDONSÁGOK.

25.000 korona új alapítvány a városi árvaházban.

Ismeretes dolog, hogy a király negyvenéves koronázási jubileuma alkalmából a városi árvaház fáradszorgos elnöknője, özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné szül. Gerliczy Stefánia bárónő országos gyűjtést kezdett új alapítványok létesítése érdekében s egyúttal a kormánynál lépéseket tett, hogy e célra az államsorsjáték jövedelméből is részesüljön az árvaház.

Mindkettő oly szép sikerrel járt, amilyent alig remélhetett a nemeslelkű bárónő. Az árvaház felügyelő-bizottságának tegnapi ülésén számolt be a fényes sikerről az elnöknő. A kettős akciónak 25.000 koronát meghaladó eredménye lett, melyből négy új ágy-alapítvány telik ki.

A felügyelő-bizottság meghatva és lelkesedve hallotta a mesés sikert, mely lehetővé teszi, hogy évenként négy árvával többet tartsanak az intézetben. A bizottság tagjai *Bordé* Ferenc elnök, *Radány* János, dr. *Vucskics* Gyula egymásután lelkes szavakban adtak kifejezést a bizottság hálájának, köszönetének és elismerésének az elnöknő bámulatos eredményű fáradozásaiért, mire a bárónő könnyekig meghatva válaszolt.

A gyűlésen, mely özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné lelkes ünneplésével ért véget, jelen voltak: *Grünwald* Henrikné, *Szentlélek*

Kálmáné, Bordé Ferenc, Ragány János, dr. Vucskics Gyula, Gerő Armin, dr. Istvánffy István, dr. Dóri István és Dayka Endre.

Tisztelettel kérjük olvasóinkat, — kiknek előfizetésük lejárt, — sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lap további küldése akadályba ne ütközzék.

* **Kossuth Ferenc betegsége.** A kereskedelmi miniszter egészségi állapotában tegnap beállott javulás tartósnak mutatkozik. Fájdalmai csaknem teljesen megszűntek és a bal-térdizületben keletkezett daganat is mulótélben van. Dr. Müller Kálmán orvosprofesszor, főrendiházi tag azt a felvilágosítást adta, hogy Kossuth Ferenc az éjszakát nyugodtan töltötte s egészségi állapota tegnaptól mára javult.

* **A polgármester itthon.** Rimler Károly polgármester tegnap hazaérkezett Nagyváradra s átvette a polgármesteri hivatal vezetését.

* **A budapesti Örökimádás-templom felszentelése.** Kedden, szeptember 8-án szentelik föl Budapesten a király jelenlétében az Üllői-úton épült Erzsébet Örökimádás-templomot. Az új templom már készen várja a felszentelést, mely szept. 8-án reggel fél nyolckor kezdődik. A hercegprimás képviselőjében dr. Kohl Medárd püspök végzi a szertartást s ugyancsak Kohl püspök tartja az első misét. Másnap, szeptember 9-én Várossy Gyula kalocsai érsek fog pontifikálni az ünnepi istentiszteleten, míg szeptember 10-én, Erzsébet királyné halálának évfordulóján a gyászmisét Samassa József egri bíborosérsek tartja. A három napra terjedő ünnepség szónokai lesznek: dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári, dr. Csernoch János csanádi és Balás Lajos roznányi megyés püspökök. Az ünnepségen jelen lesznek az összes főhercegek. Lajos Viktor főherceg Ischlen át utazik Budapestre s valószínűleg Mária Valéria főhercegnővel együtt érkezik oda.

* **Kutatás egy titkos kivándorlási ügynök után.** A múlt évben feltűnő módon megnövekedett a tenkei járásban a kivándorlók száma. A hatóság kutatta, hogy mi idézte elő a nagy kivándorlást azonban nem tudott rájönni. Végre is a zsolnai határvidéki rendőrség vezette nyomra a hatóságot. Ugyanis több tenkei ember Zsolnán szándékozott keresztül jutni. Ezek az emberek mindnyájan elváltak látva Amerikába szóló hajójegygyel. A kivándorlókat a határrendőrség kihallgatta és azok mindenike azt vallotta, hogy a hajójegyket egy Ille György nevű tenkei embertől szereztek 20 korona ellenében. A vizsgálat ez irányban indult meg. Tenkén azonban a nyomozás megállapította, hogy két Ille György van. A két ember közül az egyiket nem találták mert elköltözött időközben s így az ott maradt Ille Györgyöt vették elő. Ez az ember tagadott mindent, azt vallotta, hogy ő azt se tudja merre van Amerika és ő sohse volt semmiféle kivándorlási társasággal összeköttetésben. A főszolgabíró azonban beigazoltnak látta a vádat és Ille Györgyöt 2 napi elzárásra és 30 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen felebbezéssel élt az illető s most kezd beigazolást nyerni, hogy Ille György nevét valaki felhasználta és ennek alapján a megbüntetett ember valószínűleg fel lesz mentve.

* **A kikoszarozott fűtők bosszúja.** Tegnap este Kaza Lajosné vésztői lakosnő inzultusnak volt kitéve két vasuti fűtő részéről. Az átutazó nő ugyanis a pályaudvaron várta, míg felszállhat a vonatra. A vonat azonban késett, ellenben két eddig még ismeretlen vasuti fűtő nem nagyon késlekedett s oda állított az asszonyhoz. Rövid bevezetés után előadták hogy ők bár köszönporos ábrázatuk és a ruhájuk parfümjé olaj, de azért borzalmas módon szerelmesek az átutazó vésztői nőbe. A jó vidéki asszony tudomásul vette a köszönporos, olajillatú szerelmet, csak azt nem tudta megérteni, hogy miért mondják ezt neki. Az értelmetlen nő a két fűtő realitás alapon kezdte felvilágosítani, mire ez teljes erejéből tiltakozott. A fűtők végre kijelentették, hogy ők ha nem nyernek viszont szerelmet, rendes körülmények között elszokták vinni az illető kendőjét. A kijelentést nyomon követte a tett, a tetet a fűtők futása s a futást a följelentés.

* **A Kert-utca éjjel.** Ezen a címen többször megemlékeztünk arról a tarthatatlan állapotról, mely a Kert-utcán éjjel uralkodott. Felszólalásunknak meg van az óhajtott eredménye, amennyiben a Kert-utca éjjeli alakjai eltűntek. Dicséretet érdemel ezért a rendőrség és ha a közérkölc érdekében még egy néhány ilyen intézkedést hoz, hálára kötelezi Nagyvárad közönségét.

* **Ellopott áru.** Kirschner Mór szállító panaszt emelt tegnap a rendőrségen, hogy néhány nappal ezelőtt a vasuti teherlerakási raktártól egy S L jelzésű 10063. sz. ládát vett át mint szállítót, hogy azt rendeltetési helyére juttassa. A ládában 380 korona bélésszerű volt. A ládát azonban nem tudta kézrekeríteni, mert azt valaki ellopta. Az eddig ismeretlen tettest nyomozza a rendőrség.

* **Szülők érdeke.** Minden szülő, akinek gyermeke iskolába jár saját érdekében cselekszik ha az iskolában szükséges könyveket Sebő Imre könyv- és papirkereskedőnél szerzi be (Nagyvárad Rákóczi-ut Oláry-ház) Sebő Imrénél ugyanis bármely iskolába előírt könyvet meg lehet kapni. Ugyancsak belehet szerezni nála papír, író- és rajzszerket, mind kitűnő minőségben — feltűnő olcsó árban. Sebő Imre igen jó hírű cég tulajdonosa, ugyanezért szívesen ajánljuk a közönség pártfogásába.

* **Osztálysorsjáték.** A tegnapi húzáson a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

3000 koronát nyert: 37067.
2000 koronát nyert: 53089 80740 115593 116242 119614.
1000 koronát nyertek: 4534 35350 64721 69288 78831 101529.
500 koronát nyertek: 187 1282 2876 5596 7118 7236 13606 17478 24148 29218 29911 31860 33583 33583 33589 55190 36644 41420 42177 45364 46332 40209 49677 50393 50966 51931 56687 61095 63109 65752 65794 67941 70723 77501 84223 84267 88967 90877 91524 81788 92634 93248 83713 96006 100646 105648 109806 110922 106782 112393 114833 116241 119233 122856 122884 12434 124968.

* **Kézimunka kiállítás.** Most, hogy a beiratások megkezdődtek, nincs olyan üzlet, a hol a vevők serege ne volna. Különösen áll ez Tátray Gyusztáv fő-utcai üzletére (Orsolya zárdá épület) a hol gyönyörűbbnél gyönyörűbb kézi munkák — a hozzávaló anyagok kaphatók, igen olcsó árban. Mindezekről meggyőződhet bárki bevásárlási kényszer nélkül.

* **Siteri Mari százszáz bankója.** A vasuti állomáson Siteri Mari csavargónő tegnap

este egy reklám-bankót (100 koronás) kínált felváltásra több vidéki embernek. Mielőtt azonban pénzre válthatta volna az értéktelen papírost, a rendőr közbelépett s a bankóval együtt bevitte őt a rendőrségre.

* **Mikor a szesz dolgozik.** Krisztyer György felsőbáni hajtsár és Páskuj János nagyvárad-i lakos tegnap délben az »Ujvilág«-ban kártyáztak. Krisztyer mindenét elvesztette. Ezen azután összeverekedtek s dolgozván bennük az elfogyasztott rengeteg szesz is, véresre verték egymást. Krisztyer a helyszínén maradt, ahonnan beszállították a közkórházba. Sérülése súlyos. A rendőrség folyamatba tette a büntügyi eljárását.

* **Nemzeti étterem kávéház** (Ipartestület-háza.) Nagy fáradságot árán sikerült több külföldi mozgófénykép gyárral összeköttetésbe lépni, kiktől csakis elsőrendű képek szállítását eszközöltem ki, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthessem. Elsőrendű magyar konyhám, tisztánkezelt friss italom áll a n. é. közönség rendelkezésére. Pazarul kivilágított s átalakított termem. Szigoruan család-i műsor. Pontos kiszolgálás. Szabad bemenet a n. é. közönség b. pártfogását kérve mély tisztelettel Weisz Náci. Naponta változatosabb-nál-változatosabb attrakciók. Színház után friss vacsora.

* **A Püspökfürdő zenekara** a szezon befejezése alkalmával hálás köszönetet mond a nagyvárad-i közönségnek szíves pártfogásáért és elismerése jeléül szombaton szeptember, 5-én búcsú zene-estélyt tart. A zene-estélyt tánc követi.

* **Kellemes szórakozás.** Fülöp István az Európa szálloda tulajdonosa kellemes meglepetésben részesíti vendégeit. Nap-nap után s esténként mozgó fényképes előadásokat tart, szép időben gyönyörű, Nagyváradon csaknem egyedül álló kertjében, kedvezőtlen idő esetén pedig a tágas étteremben. Hetenként háromszor újváltozatos műsor. Nagyszerű magyar konyha. Saját termésű borok és állandóan finom csapolt Dreher-sör. Belépti-díj nincs. A zenét Főcsi Laci hírneves zenekara szolgáltatja.

x MOLNAR H. Bémer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea-sütemény kapható. Telefon 395.

Reichard gyermek cipői a legjobbak.

Rejtelmes rablógyilkosság.

A sebesült ember vallomása.

A budapesti Szent István-kórházban életveszélyesen sérült ember fekszik. A sebesülést golyó okozta.

Ezt a golyót állítólag revolverből, rablók lövték testébe, kik azután kifosztották. Mindez 6 órakor délután, tehát világos nappal egy rendőrőrszoba közelében történt. . . . ha történt.

Tegnap sikerült Bán Jánost kihallgatni. A lókupec a vizsgálatot vezető Smetana György rendőr fogalmazónak — a következőket mondotta:

Bán János lovakat hozott Budapestre. A lovak nem képezték tulajdonát, bizományba kapta őket és el is adta Budapesten, a lóvágóhidakon 470 koronáért. A pénz, amely idegen pénz volt és amelyből neki csak jutalék járt, nála volt.

Miután korán elvégezte a dolgát, elhatározta, hogy kimegy Erzsébetfalvára egy ismerőst meglátogatni. Elindult és a nyugati pá-

lyaudvarnál betért egy vendéglőbe, hogy utiköltségre kölcsön kérjen 20 fillért.

— Ha magánál 470 korona pénz volt, mondja a fogalmazó, minek kellett 20 fillért kölcsön kérnie?

— Mert nem akartam váltani.

— Hol van az a korcsma?

— A nyugati pályaudvarnál. Másképpen nem tudom megmondani.

— Hogy hívják a korcsmárost?

— Mi csak úgy hívjuk, hogy »zsido«.

— Adott husz fillért?

— Adott.

— Nos azután?

— Aztán elindultam Erzsébetfalva felé.

— Hogyan, vasuton?

— Nem, gyalog.

— De utra 20 fillért kért!

— Meggondoltam. Szép idő volt, hát gyalog vágtam neki az utnak. De eltévedtem és a vámnál megkérdeztem két finánciót, merre kell menni Erzsébetfalvára?

— Melyik vámnál?

— Azt nem tudom. Valahol a nyugati pályaudvar körül.

Aztán körülményesen elmondja, hogy a kérdezősködést hallotta két munkáskülső ember, ezek melléje szegődtek. Elmondották, hogy ők is Erzsébetfalvára mennek, tehát elkísérik. Ó gyanútlanul elmondta, milyen jó vásárt csapott. Sokáig mentek, egyszerre éles fájdalmat érzett altestében, azután összeesett.

Amikor magához tért, vértócsában feküdt, a pénztárcája az összes pénzzel, az aranyórája és egy kis aranyóra, mit a feleségének vett, elűnt.

Föltápaszkodott és elvánszorgott Erzsébetfalváig, ahonnan alig 200 lépésnyire lehetett. Ott elment egy kuruzsló asszonyhoz, aki kivette a golyót. Hogy hívják, hol lakik ez a kuruzslóasszony, nem tudja megmondani.

Tudósítónk beszélt a Szent István-kórház orvosaiival, akik nem tudják még megmondani, a golyó hol van? Még a mai napon megröntgenezik a sebesültet és megállapítják, vajjon az, amit a golyó eltávolításáról mond, igaz-e.

Erzsébetfalváról Bán János visszajött Budapestre, de csak a Lóversenydülön levő 89-es számú rendőrszobáig tudott eljutni, ide be ment és elmondotta, hogy mi történt vele.

Innen a mentők vitték az életveszélyesen sérült embert a Szent István-kórházba.

A mentők állítása szerint Bán nem volt ittas, azt sem lehetett rajta észrevenni, hogy ivott volna.

A főkapitányságról detektívek mentek ki, hogy kinyomozzák a korcsmárost, a finánciókat és esetleg a merénylőket, de valószínűnek látszik, hogy a merénylet meg sem történt, Bán öngyilkosságot akart elkövetni és csak azután eszelte ki a rablómerénylet történetét.

TÁVIRATOK.

A trónörökös és Aehrenthal a királynál.

Ischl, szept. 3. Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös ma reggel 9 óra 27 perckor megérkezett az ischli pályaudvaron, a hol egy szárnysegéd várta. A

főherceg az Erzsébet-szállodában vett lakást. A trónörökös látogatásának egyedi célja az, hogy ő felségével a hadgyakorlatokra vonatkozó intézkedéseket megbeszélje. Az a hír, hogy Lajos Viktor főherceg állítólag szeptember végén újból látogatást tesz Ischlben, nem felel meg a valóságnak.

Ischl, szept. 3. Báró Aehrenthal külügyminiszter ma báró Gagern követ kíséretében ideérkezett. Fél tizkor a miniszter kihallgatásra ment a királyhoz.

Ischl, szept. 3. A király ma délelőtt másfél órai kihallgatáson fogadta Aehrenthal báró külügyminisztert, utána pedig Ferenc Ferdinánd kir. herceget, akivel a hadgyakorlatokról tanácskozott. A király egészsége jó s a náthának már, alig van nyoma. Megcáfolják azt a hirt, hogy Lajos Viktor, kir. herceg szeptember végén újra Ischlbe utazik.

Püspöki konferencia.

Budapest, szept. 3. Vaszary Kolos bíboros hercegprimás tegnap délelőtre tanácskozásra hívta össze budai palotájába a püspöki kart. A püspököket, akik jóval a tanácskozás megkezdése előtt érkeztek meg, Kohl Medárd a hercegprimás segédpüspöke és Berger Mór szerzetármester kanonok fogadta. A jelzett időre Samassa József egri érsek, Hornig Károly báró veszprémi és Boromissza Tibor szatmári püspök kivételével a püspöki kar valamennyi tagja megjelent. Vaszary Kolos bíboros d. e. tíz órakor nyitotta meg a tanácskozást. A konferencián a kongrua és az autonomia kérdésével foglalkoztak. A tanácskozásról a hercegprimás indítványára üdvözlő-táviratot küldtek a királynak és X. Pius pápának.

A török szultán helyzete.

London, szept. 3. Konstantinápolyból írják: A menekültek és száműzöttek százával érkeznek vissza. A szultán ellen a mozgalom napról-napra nő. Sokan a szultán lemondását követelik. Így több új-török vezér is.

Sikkasztó baronesz.

Tövis, szept. 3. Báró Bánffy Károly tövisi postamesternek nővére Bánffy Jolán vendégéjben van. — A postamesternek tegnapelőtt dolga akadt a szomszédos községben. Hogy a hivatalban fennakadás ne történhessék, a hivatal kulcsait átadta feleségének. Felesége rosszul lett s ez alatt a kulcsokat átadta sógornőjének Bánffy Jolánnak. A kulcsok között volt Bánffy Károly postatiszt asztalfiókjának a kulcsa is. Az asztalfiókban egy 4200 koronát tartalmazó pénzeslevél volt. A leány a pénzes levelet sógornője tudta nélkül magához vette és megszökött. A lopást azonnal észrevette a postamester, aki időközben visszalért és az esetről jelentést tett a csendőrségnek, mely körözni kezdte a baroneszt. Rövid keresés után a marosvásárhelyi rendőrség találta meg a megtévedt uri leányt. Báró Bánffy Jolán Marosvásárhelyen a pénzből busásan költekezett s általános feltűnést keltő

viseletet tanusított. A rendőrség a körözvény alapján letartóztatta a baroneszt, aki nem tiltakozott ez ellen. A rendőrségen kihallgatták a leányt, aki mindent beismer. A marosvásárhelyi rendőrség átkísérte a baroneszt Gyulafehérvárra, ahol tovább is fogva tartják. Az ottani ügyészség megindította a leány ellen az eljárást. Az eset óriási feltűnést keltett országsszerte s mindenki nagy érdeklődéssel várja a fejleményeket.

Kohóba dobott gyermekek.

Teschen, szept. 3. A szinicei vasgyárban tegnap két borzalmas baleset történt. Egy 15 éves munkásfiu az éjjelt egy érczel megrakott kocsiban töltötte és annak a kocsinak a tartalmát a munkások tévedésből a kohóba dobták. Egy munkás pedig oly közel állt a kiömlő kohóhoz, hogy egészen elégett.

A bolgár fejedelem látogatása a királynál.

Bécs, szeptember 3. A Fremdenblatt írja: Arra a hirre vonatkozólag, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem ő Felségét e hó 19-én Budapestben meg fogja látogatni, úgy értesülünk, hogy Ferdinánd fejedelemnek ő Felségénél teendő látogatása nincs kizárva, az idő és hely tekintetében azonban eddig még nem történt döntés. A spanyol királyi pár bécsi látogatásáról értesülünk szerint mértékadó helyen eddig nem tudnak.

Ötezer magyar munkás visszaszerződése.

Berlin, szeptember 3. Newyorkból táviratozzák a »Berl. Tagblatt«-nak. A pensylvániai kokszipar társaság, mely nem képes a megrendeléseknek eleget tenni, mint Pittsburgból jelentik, elhatározta, hogy ismét alkalmazza telepein azt az 5000 magyar munkást, kiket a múlt ősszel elbocsájtott.

A korfui kastély szobrai.

Berlin, szept. 3. Götz tanár szobrász, kit Vilmos császár annak idején megbízott azzal, hogy a korfui Achilles-kastély részére Achilles óriási szobrát elkészítse, tegnap három modellt mutatott be a császárnak. A három modell közül különösen az egyik nyerte meg a császár tetszését, mely Achillest délceg magatartásával, lándzsával és paizssal a kezében ábrázolja.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Péntek: Gépirókisasszony.
Szombat: Nincs elvámolnivalója?
Vasárnap: Berger Zsiga.

A szinkör.

Hja kérem, nem minden város dicsekedhetik azzal, hogy ilyen büszke kőszínháza mellett legyen nyári szinköre is. Nagyváradon azonban ez is van. Néhány napja nyílt csak meg, de csinált is egy parázs forradalmat.

Amint Szent László-templomának karsu tornyában elűi az óra a hetet — megmozdul a tájék.

Eladó leányok szép ruhában mennek, oda simulva elegáns mamájukhoz. Szépen kivasalt bácsik tippegnek, gondosan kezelt bajuszokat igazgatva. Egy pár fiaker is akad és a bennülők — mintha valami fölényel fogadnák gyalogjáró felebarátaik köszöntését.

A villamosok telve vannak és a részvények hihetetlen gyorsan emelkednek, mert hát kérem szépen mikor adott el a társaság a Kert-utcai vonalán ennyi jegyet?

Kert-utca? Hát bizony az öreg Kert-utca sem tudja, hogy mi történhetett. Mi lehet az oka annak, hogy olyan előkelő népvándorlás ismétlődik rajta estéről-estére.

És minél inkább közeledik az óra mutatója a félnyolchoz, annál többen jönnek és annál jobban sietnek, hogy el ne szalasszák (a Gépírókisasszonyról beszélek) Diósi Nusi belépését.

Künn volnánk a Rhédey-kertben. De mintha a fák is büszkébbek lennének mint azelőtt, azután meg olyan jól illik a sötétségbe a szinkör világitása . . .

Ahogy belépünk a szinkörbe, az első ember, akinel találkozunk, Pollák ur tetszik tudni a közismert Pollák. Ez különben természetes. Ha ezer színház lesz Nagyváradon, lesz Polláknak ezer buffetje és ezzel vége.

Bent a nézőtérén elcsodálkozik az ember:

— Hát ez új színház?

— Dehogyan is új, dehogyan is. Ugyanaz a közönség, amelyet a közsínházból is nagyon jól ismerünk.

A vasfüggöny itt is tele van reklámmal és innen is le lehet olvasni, hogy színház után hol vacsorázzunk, vagy pedig hol kapunk szép ruhát.

Sőt egész bizonyos, hogy nem új ez a színház, mert Erdélyi igazgató itt is folytonosan a földszinten jár és állandóan mosolyog.

Tegnap pedig igen jól mulattunk. Neveztünk mindenki. Somlyó Zoltán nadrágjába dugott kezekkel nézte a hatást, azután kiment a kapu elé, ahol éppen Erdélyi direktor nézegette, hogy szedi rendbe Aranyosi bácsi a sok pénzt, azután félrevonultak. Mit beszélhetek, mit nem, kullisszatitok, csak azt láttam, hogy Erdélyi boldogan dörszölgötte — Somlyó Zoltán kezét.

B.

Ballettek a szinkörben. Pénteken — a Gépírókisasszony harmadik előadásán — érdekes attrakció fogja az estét tarkítani. Az Antalfy-tánciskola növendékei foglalják le a felvonások között s impozáns balett táncokkal lépnek föl a szinkör publikuma előtt. Ugyanez Antalfy Margitka szóló táncokkal mutatja be ügyességét. Hatalmas, modern és világhírű balett jön a jövő héten Nagyváradra. Az Irisz repülőbalett ez, amely eddig a fővárosban és az ország nagyobb városaiban szerepelt óriási sikerek mellett. Az Irisz balett tizenhét nőből áll s táncait egytől-egyig a levegőben végzi. Káprázatos toalettekben, pompás jelmezekben járják el a repülő táncokat, melyekhez hasonló produkciót eddig rajtuk kívül senki se mutatott. Az Irisz-balett egyike lesz a fábód legemlékezetesebb szenzációinak.

Vasárnapi előadások. Nagyban tartanak az előkészületek a Berger Zsiga c. énekes bohózat vasárnapi premierjére. A közönségnek újra alkalma lesz meggyőződést szerezni arról, hogy a nyári szinkör élvezetes előadásokkal tudja a szezon fűszerezni s a könnyű muzsa értékes termékeivel kedveskedik a közönségnek. A Berger Zsiga keretében különben a har-

madik felvonás nagy kabaréja számíthat az erős érdeklődésre. Vasárnap délután a János vitéz fogják játszani.

REGÉNYCSARNOK.

A P É N Z.

Írta: C. V.

(Folytatás.)

18

A szobában éjjeli mécs világít.

A fiatal hölgy lázas nyugtalansággal leste, míg az óra tizedt üt, ekkor zaj nélkül fölöltözködve, lábhegyen az alvó nyoszolyájához lépett, hogy a párnák alá nyulva, kivége a kapu kulcsot.

Szive még sohasem vert olyan lázasan. Egy ügyetlen mozdulat következtében terve meghiúsulhat; élet-halál függ kezének ügyességétől s a picinke fehér kéz e percben remegett legjobban.

Végre, elfojtott lélekzettel az ágy fölé hajol, az óra egy negyedét üt s minden perc lefolyása arra figyelmezteti, hogy Andor élete veszélyben forog. — A fiatal leány szerencsésen végezte műtettét, a kapukulcs kezében van! S ő mitsem késedelmezve lopódzott ki a szobából.

A ki az utcán végig haladni látja, azt hihetné, egy árny, mely a földet alig érintve tűnik el.

A majorok jó tova vannak s mire Vilma odaért, már késő éj lett. Sötét színtű ruhája nem feltűnő s óvatosan haladva a kerítések mellett tájékozhatja magát. A legrettenetesebb látvány most bukkan föl szeméi előtt.

Andor valóban a szűk sikátorban foglalt állást s Jankó a sarkon egy éles késsel kezében készült, hogy áldozatát megrohanja; egy pernyi késedelem halálhoz s a fiatal leány mégis úgy vélte biztosabbnak megmentését, ha megkerülve a szűk sikátort, annak tulsó végén találkozik Andorral; — a sikátor tulsó végéhez ugyanis a rendőr közelebb állt s ha gyorsan szalad, Isten segédelmével még elég korán érkezik. — Vilma átfutott a kis téren, közben Jankó, ki nagyobbakat lépett, a rendőrtől már csak egy lépésnyire volt. — Ugyan ama percben, midőn a fiatal leány a szűk sikátor sarkához ért, a zsvány kezében, ki orvul akart támadni, fölvillogott a kés — de megpillantván, hogy valaki szemközti jön, hirtelen ujjassa alá rejté kését. A fiatal leány csak egyedül látta, hogy a zsvány halálos csapást szándéksza mérni Andorra ama percben, midőn védangyalaként megjelent.

Jankó szótlanul haladt el a rendőr mellett, a nélkül azonban, hogy messze távozna, a kerítés mellé húzódott.

Vilma d. bogó szívvel állt Andor előtt.

S most következett egy jelenet, sivárabb és fájóbb, sem hogy tollunk híven festhetné:

A rendőr mi sem sejtve arról, ami körülötte történt, mogorva arccal közeledik a fiatal leányhoz, egészen közel hozzá es szigorú hangon mondja:

— Utasításom értelmében be kell, hogy önt kísérjem.

Vannak szavak, melyeknek rejtett fontosságát a helyzet kölcsönöz s vannak fájdalmak, melyeket a körülmények hatványoznak leirhatatlan szenvedésekké.

A fiatal leány, kinek szerelme kölcsönzött erélyt s bátorságot, ezért jött volt ide, hogy amaz ember életét megmentsen . . .

Oh! csak a végzet fanyar humora teremhet ily visszas helyzetet; az emberi élc nem oly kegyetlen.

— Miért kóborol éjnek idején, midőn tudja, hogy tilos? . . . e szavakban a szánkozó megvetésnek egy neme volt, melynek irtalma is csüggesztő.

(Folyt. köv.)

Vilma már multjánál fogva sem lehetett tulérzékeny, megszokta volt a nyers bánatalkat és lealáztatást s bárki mástól jön a pironogató intés, tán közönnnyel vette volna. De midőn attól jött, kit önzetlenül s határtalanul szeret s midőn ugyanaz bélyegzi, kiért ezerszerontaná vérét, s ugyan ama percben, midőn élet menté meg — ez mélyen fáj.

KÖZGAZDASÁG

Ertéktőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, szept. 3.

Osztrák hitelrészvény	—	—	631.25
Magyar hitelrészvény	—	—	748.—
Leszámitoló bank	—	—	743.75
Rimamurányi	—	—	561.50
Osztrák-m. államvasuti részv.	—	—	692.25
Közuti vasut	—	—	552.—
Városi villamos vasut	—	—	260.—

A gabonátőzsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, szept. 3.

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt.	—	10.38
Rozs okt.	—	8.96
Zab májusra	—	7.04
Zab okt.	—	6.85
Tengeri máj. 1908.	—	6.60
Tengeri jul.	—	6.60

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1908. szept. 3.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	—	82.75
Magyar földterherment. kötvény 4. sz.	—	—	93.50
Horvát-szlavon földterherment. kötvény	—	—	94.50
Magyar nyerevény sorsjegy kölesön	—	—	186.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölesön	—	—	145.—
Osztrák járadék papirban	—	—	97.25
Osztrák járadék ezüstben	—	—	99.—
Osztrák járadék aranyban	—	—	116.50
Osztrák korona járadék	—	—	97.50
1860. osztr. államsorsjegyek	—	—	150.25
Osztrák magyar bankrészvény	—	—	1730.—
Magyar hitelbank-részvény	—	—	748.—
Osztrák hitelbank-részvény	—	—	631.50
Magyar hitelrészvény	—	—	689.50
London vista	—	—	240.—

Ügetőverseny Nagyváradon. A Bihar-megyei Gazdasági Egyesület Nagyváradon, 1908. szeptember hó 20-án ügető-versenyt rendez. A nevezések, a tétek egyidejű lefizetése, illetve utalványozása mellett Weingärtner Andor egyleti titkárhoz (Nagyvárad, Városliget) küldendők be. Nevezési zárlat 1908. szeptember hó 14-én este 8 órakor. Utónevezés kettős tétellel megengedve. A verseny kezdete d. u. 5 órakor! Bihar-i ügetőverseny. (Kettős fogatoknak.) Távolság 600 méter. Díj 1300 korona. Ebből 1000 korona a Földmivélsügyi Miniszter ur díja, 300 kor. egyleti díj. (800—300—20.) Urkucsisok. Indulhat magyar honpolgárok tulajdonár képező 3 éves és idősebb magyar ló, mely a budapesti, wieni, trieszti és bádénai pályán első vagy második díjat nem nyert. Alap 500 korona. Minden ezen felül nyert 200 korona után 10 m. térhátrány. Oly ló, melynél okmányilag igazolható, hogy származásában sem amerikai, sem orosz vér nincs, 125 méter térelőnyben részesül. 4 évesnek 25, 3 évesnek 40 méter térelőny. Tét 20 kor. Indulási díj 20 kor. Nevezési határidő szeptember 14-én este 8 óra.

A szerkesztésért felelős

DR. VUCSKICS GYULA.

Fülöp István Európa szállodája.

Nagyvárad legkellemesebb látogatott, szórakozó helye. Most nyílt meg az Európa remek herthelyisége. Kétféle egészséges hegyi levegő. Villamos megállóhely. Telefon. Naponta pompás cigányzene. A vendéglős saját te mérs. kétféle borralval, finom Dréher sörrrel szolgál a közönségnek. Elsőrendű konyha. A szoba árak igen mérsékeltek. Az előkelően berendezett szállodát és a gyönyörű kerthelyiséget ajánljuk a közönség figyelmébe.

MEGHIVÓ.

A »Közgazdasági Bank Részvénytársaság« kebelében alapítandó »**Közgazdasági Koronás Takaré- és Hitel-szövetkezet**« 1908. szeptember hó 8-án délelőtti 11 órakor a Közgazdasági Bank r. t. üzlethelyiségében (Teleky-utca 10. sz.) tartandó

alakuló közgyűlésére

a t. üzletrészesjegyzők ezennel meghívottnak. Nagyvárad, 1908. augusztus hó 27-én.

Az alapítók.**T Á R G Y:**

1. Az alakulás kimondása.
2. Az alapszabályok jóváhagyása.
3. Igazgatóság, felügyelő-bizottság és igazgató-tanács tagjainak megválasztása.
4. Egyéb indítványok.

M. kir. állmvasutak üzletvezetőség Kolozsvárt.

27652 1908 szám.

Pályázat.

A magyar királyi államvasutak Nagyvárad állomásán berendezett vendéglői üzlet 1909. évi február hó 1-től számított 5 (öt) évre bérbeadandó lévén, annak bérbeadása iránt ezennel pályázatot nyitunk.

Felhívjuk ennélfogva mindazokat, kik nevezett állomási vendéglőt bérbevenni óhajtják, hogy a szabályszerűen felbélyegzett és bizonyítványaikkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1908. évi október hó 1-én déli 12 óráig külön lepecsételt és »Ajánlat a Nagyvárad állomási vendéglő bérletére« megjegyzéssel ellátott borítékban a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) címezve küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1908. évi szeptember hó 30-ig bánatpénz fejében 500 koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerint számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamatot nem fizetünk.

Az ajánlatban a letétel megtörténte hivatkozás teendő, de a letétéről nyert elismervény nem melléklendő.

Az üzletvezetőség fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, függetlenül a letételtől összeg magasságától, belátásához képest szabadon választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatokat, továbbá oly ajánlatokat, melyek táviratilag tétettek, s végre olyanokat, melyekre az előírt bánatpénst ajánlattevő nem tette le, figyelembe venni nem fogjuk.

Ezen vendéglőre vonatkozó részletes feltételek a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában (II. emelet 32. ajtó.) tudhatók meg.

Végül megjegyezzük, hogy a vendéglőhöz az üzleti helyiségeken kívül a bérlő céljaira szolgáló szobából álló magánlakás is tartozik.

Kelt Kolozsvár, 1908. augusztus hóban.

Az üzletvezetőség.

Wallerstein

Fülöp Fiai cég

:: Bémer-tér, Pannonia mellett ::

a bekövetkezett :: holt idényre ::

a rőfös áruk árait
tetemesen leszál-
litotta.

9479—1908.

Hirdetmény

a III. oszt. kereseti adóra vonatkozó kiszámítási javaslatokat tartalmazó lajstromok közzététele és az adókievetés körüli eljárás tárgyában.

Nagyvárad város III. kerületében III. oszt. ker. adó alá tartozó haszonhajtó foglalkozásokról szerkesztett és az adókievető bizottság elé terjesztendő adókiszámítási javaslatokat kitüntető lajstrom 8 napra a község (város) házában a városi adóhivatal 27. sz. szobájában f. év aug. 29-től szept. 5-ig kitételtvén, azokat mindenki megtekintheti s az öt vagy másokat illető adójavaslatokra nézve észrevételeit megteheti; ezen észrevételek a fenti határidő alatt írásban a m. kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb az adókievető bizottságnál — melynek tárgyalásairól az adózók külön is tudósíttatnak — terjeszthetők elő. Az adótárgyalás aug. 3-án d. e. 8 órakor a Tisza Kálmán-téri elemi leányiskola II. b) tantermében veszi kezdetét és a befejezésig a következő napon folytatatik. A tárgyalás szept. 7-én d. e. 8 órakor a Ritvók Zsigmond u. 246. sz. a községi polgári leányiskola taetermében veszi kezdetét.

Az adókievető bizottság ülései nyilvánosnak lévén, ott minden adózó megjelenhetik. (l. 1883. XLIV. t.-cz. 24. §.)

Az adókievető bizottság a kitűzött sorrend szerint megvizsgálja az adózók bevallását és a kir. pénzügyigazgatóság által készített adókiszámítási javaslatokat s tekintettel az illető adózó vagy mások, vagy pedig a kincstári képviselő által tett észrevételekre s egyéb rendelkezésre álló adatokra, megállapítja minden egyes adóköteleseknek adóösszegét, azt még az ülés folyama alatt az illető adólajstromban bejegyezteti és ebbeli végzését kihirdeti.

Az adókievető bizottság végzése kihirdetlétvén az érdekelt adóköteles félnek jogában áll az ülés folyama alatt élő szóval az iránt nyilatkozni, kívánja-e az ügyet és ha igen, mely indoknál fogva a felszólamlási bizottsághoz felelbeznit.

Hason nyilatkozatra van jogosítva a jelenlevő adókötelesek bármelyike és pedig nemcsak a saját, hanem más adójára nézve is, ha a bizottság által hozott végzés eredményében aránytalanságot vél behivonyithatni, akár saját magára, akár másra kivetett adótételre nézve.

A felelbezés indokainak írásban kifejtésére a tárgyalásnál jelenlevő felelbezőnek a kihirdetésétől számított 8 napi határidő adatik.

Az az adózó, aki az adókievető bizottság ülésében, akkor, midőn adóügye tárgyalatott, jelen nem volt, a bizottság végzése elleni felelbezését az illető ülés folyama alatt megrovott adózók névjegyzékének a bizottság tárgyalásainak helyiségeül szolgáló ház kapujára való kifüggesztésétől számított 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnál adhatja be.

Oly esetben, midőn az adókievető bizottság a m. kir. pénzügyigazgatóság által javaslatba hozott adótétel felemelését határozta, erről az illető adózót, ha a határozat kihirdetésénél jelen nem lenne, írásbeli végzéssel külön értesíti oly hozzáadással, hogy ha e végzést felelbeznit kívánja, az abbeli felszólamlási írásban a végzés kézbesítésétől számított 8 nap alatt az adóügyi előadónál vagy helyettesénél vévény mellett benyújtható.

Ellenben azok az adózók, kik abban a községben (városban), melynek adólajstromában adójuk kivetett, nem laknak és az ülésben jelen nem voltak, a hozott határozatról írásban értesíttetnek s felelbezéseiket a végzés vételétől számított 15 nap alatt nyújthatják be a pénzügyigazgatóságnál.

A felelbezés a kivetett adónak behajtását nem gátolja, amennyiben azonban a felelbezés tárgyát képező adóösszege, a mult évre kivetettnél nagyobb, a felelbezés a két összeg közötti különbözetre nézve birtokon belül történhetik.

Az adóköteles fél a felszólamlási bizottságnak határozata ellen szóval — vagy írásban panaszt emelhet.

A panasz a felszólamlási bizottság határozatának kézbesítésétől számított 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatóságnál adandó be s felette a magyar kir. közigazgatási bíróság határoz.

A panasznak halasztó hatálya nincs (1883. évi XLIV. t.-c. 34. §.)

Kelt Nagyvárad, 1908. évi augusztus 28-én.

Városi adóhivatal.

Magyar királyi államosutak igazgatósága.

221943 szám.

Hirdetmény.

Vonatkozással a f. é. 181739 sz. a. és az 1909—1911 évre szállítandó pirszénre kiadott pályázati felhívásunkra pótlólag közöljük, hogy az ott felsorolt évenként szállítandó mennyiségek tévesen lettek kitüntetve, amennyiben az évenként szállítás alá kerülő mennyiségek a következők:

775 tonna dió pirszén
975 » ko ka »
500 » darabos »

Az ajánlati felhívásban felsorolt többi feltételek változatlanul maradnak.

Budapest, 180b. augusztus 23.

Az általános igazgatási főosztály:

Olvashatatlan aláírás,

miniszteri tanácsos, igazgató.

Most jut eszembe, hogy

iskolai

harisnya, női és férfi harisnya, keztyű, trikó, kötött kabátka és mellény, sálkendő, valódi Jäger tanár-ruházat és esőernyőnek a legversenyképebb beszerzési forrása.

BARTOS H. és TSA

kizárólagos harisnyai és ernyőkülönlegességi üzlete

NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 2.
(Bazár-épület.)

!! Javítások elfogadtatnak !!

Berkes Bertalan

Nagyvárad, Zöldfa-utca 21. sz. a.

TELEFON 180. TELEFON 180.

Gazdálkodóknak gépolaj továbbá-zsir, kátrány stb. Vidéki kereskedőknek cipőkrém, parkett fényezőmáz, Emke lakkok stb. vételénél legnagyobb árengedmények.

M. kir. államosutak üzletvezetőség Arad.

24414—1908. I. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államosutak Gyulafehérvár állomásán l-vő buffet bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1909. évi január hó 1-ével kezdődik és tart azon időponttól számított 5 éven át vagyis 1913. évi december hó 31-ig.

A bérleti feltételek, valamint az ételek és italok árjegyzéke az alulírt üzletvezetőség I. osztályában a rendes hivatalos órák alatt hétköznapokon d. u. 8 órától d. u. 2 óráig megtekinthetők, vagy kivanatra postán megküldetnek, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyegű és »Ajánlat a gyulafehérvári buffet bérletére a 24414—1906. számhoz« felirattal ellátott borítékba zárt, lepecsételt a két tanu előtt aláírt ajánlatok a vonatkozó okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparengedély stb.) együtt 1906. évi szeptember hó 24-én déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános (I) osztálya főnökénél nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 kor., azaz százszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1908. évi szeptember hó 23-án déli 12 óráig a magyar királyi államosutak aradi üzletvezetősége gyűj. pénz-táránál leteendő.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénz-képen nem fogadtatnak el. Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb ártólyam szerint jegyzett értékben, de sohasem nevértéken felül fognak számítani. A készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

A bánatpénz letétele az ajánlatban meg említendő, de a letétéről nyert pénztári letéjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Ezen feltételektől eltérő, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett, valamint a távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok közt a választás a felajánlott bérösszegre való tekintet nélkül szabadon történik.

Az üzletvezetőség.

Iskola idény beálltával

fedezzük szükségletünket kész fiu- és gyermek-ruhákban csakis

Kálmán Ferencz

férfi-szabó, kész ruhaáruházában.

Nagyvárad, Rákóczi-út.
(az Orsolya-zárdával szemben.)

legjobb helyen készült munka, utólagos érhetetlen olcsó szabott árak, ::

Természetes alkólikus

KRONDORFI
SAVANYÚVIZ

kiváló nyálkaoldó és hughyajtó gyógyhatású

Különlegesség gége, gyomor, vese, hólyag
tűdő, rekedt ség, köhögés
köszvény és bélbetegségeknekél.

or és Pezsgőhöz legjobb ital. xx 307. 1—50

Jó családból való keresztény leánykát az

iskolai idényre

előkelő család teljes ellátásra elfogad.

Cim a kiadóba.

Hirdetmény.

Az 1909. évre érvényes legtöbb állami adót fizetők névjegyzékének összeállítása, illetve kiegészítése céljából a városi adóhivatal által adónemként összeállított kimutatás az 1886. évi XXI. t. c. 25 § a értelmében f. évi szeptember hó 3-ától szept. hó 10. napjáig bezárólag terjedő napi közszemlére a polgármesteri hivatalban kitétetik.

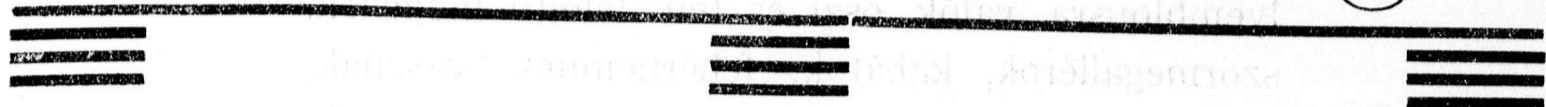
Erről az érdekelteket oly felhívással értesitem, hogy a névjegyzék elleni felszólamlásaikat a fennebbi határidő alatt szóval vagy írásban megtehetik.

Figyelmeztetem továbbá azokat, akik a fennebb hivatolt törvény 26 §-ában foglalt kedvezményt (egyenes állami adójuk kétszeres számításba vételét) igénybe venni óhajlják, hogy 27 § értelmében az igazoló választmány ülése alatt (szept. 11. d. e. 9-től 12 óráig) az igazoló választmány előtt szóval vagy írásban jelentkezzenek és jogosultságukat igazolják, mivel ellenkező esetben az adó kétszeres számításban vételének kedvezményétől elesnek.

Nagyvárad, 1908. szeptember hó 2 án.

Bordé Ferencz,
polgármester h.

A jövő tanévre szükséges

összes

tan- könyvek

valamint mindennemű

tan- és írószerek

:: **kaphatók** ::

SEBŐ IMRE

könyv- és papirkereskedésében

Rákóczi-út Oláry-ház.

➔ Az őszi és téli áruk kiárusítása megkezdődött ➔

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-téri nagy áruházában,

hol a legjobb minőségű őszi és téli kelmek, se-lyemblousra valók, őszi és téli felöltő modellek, szőrmegallérok, kabátok, fehérneműek, vásznak, szőnyegek, függönyök, asztalneműek stb.

végeladási árban árusítatnak ki.

Saját érdeke tehát mindenkinek, hogy ebbeli szükségletének beszerzése előtt a cég áruházát felkeresse, hol az árak rendkívüli olcsóságáról az áruk jószágáról személyesen is meggyőződhetik.

Elsőrangú divattermeiben a legszebb angol kosztümök és francia toilettek igen jutányos árban vállaltatnak.

Ifj. Kohn Sámuel Bémer-tér.

Bortermelők figyelmébe!

200 darab jó karban levő
használt boros hordó 6—700
liter űrtartalommal egyenként
is eladó **Bognár és Szántó**
czégnél Kapucinus utca 5.

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉK- PÉNZTÁR JELZÁLOGKÖLCSÖNEI.

A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár (Nagyszeten) ad félévi tőkét és kamatokat magukban foglaló egyenlő részletekben teljesen törleszhető jelzálogkölcsonket és pedig 10, 15, 18, 23, 25, 27 1/2, 32, 35, 40, 41, 44 1/2, 50 évi törlesztésre.

Kölcsonkérvényeket elfogad: **BREITENSTEIN**
és **FRIEDLÄNDER** Teleky-utca 40. sz. ki egy-szersmind bővebb felvilágosítást is nyújt.

170

FOGAK

3 koronától feljebb; csapfog 5 korona és 8 korona.
aranyfog 16, 18, és 20 korona. Vállal minden e szak-
mába vágó munkát olcsó árban és jótállással

FOGMŰTEREM Nagyvárad, Rákóczi-ut 22.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.
215751 szám.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a őszi tömegforgalom alkalmával beállható kocsibiány enyhítésére s a m. évben felmerült sőtörvény módosításának elejét veendő, a f. évi augusztus hó 10-től a f. évi szeptember hó végéig szállítandó sőküldeményekre a magyar királyi államvasutak vonalait illetőleg a következő rovatolás urján alkalmazandó díjkedvezményt engedélyezte:

a) kicsi- és fuvarleveleknél legalább 1000 kg-ért való díjfizetés mellett az V-b kivételes díjszabásnak tíz százalékkal rövidített díjtételeit.
b) kocsi- és fuvarleveleknél legalább 15000 kg-ért való díjfizetés mellett az a) alatti mérsékelt díjtételek alapján (redméréző fuvardíj-ből kocsikhasználási jutalék fejében kocsi-ként három korona engedélyt.

Ezen intézkedésnek az a célja, hogy az érdekeltség sőtörvényének f. é. szeptember hó végéig való elszállítására ösztönöztessek.
Budapest. 1908. évi augusztus hó 16.

Magyar királyi államvasutak.

Spitz Jenő

épület üveges
Nagyváradon,
Nagy Teleky-utca 16. sz.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy egy a mai kornak teljesen megfelelő üveg, porcellán, tükör és képüzletet nyitottam. Raktáron tartok mindenféle szervizeket, lámpákat, tükröket, képeket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Elfogadok képek keretezését, épületek üvegezését és egész éven átali jó-karban tartását mérsékelt árak mellett.

Nagyobb épületek üvegezéséhez költséggvetéssel szolgálok. Szives meghívásra bárhol megjelenek. Csak kérem egy levelező lappal felkeresni méltóztassanak. A nagyérdemű közönség pártfogását kérem.

Spitz Jenő, üveges
Egy liter petróleum 20 fillér.